

Indholdsplan
Aabæk Efterskole
Skoleåret 2019/2020

- 1.0 Fællesskab og samvær
- 2.0 Almindelige weekends
- 3.0 Forældreweekend
- 4.0 Indkøringsuge
- 5.0 Morgenmotion
- 6.0 Værelsesrengøring
- 7.0 Morgensamling
- 8.0 Stilletime
- 9.0 Kontaktlærerfunktion
- 10.0 Vejledning

- 11.0 Brobygning
- 12.0 Lejrskole
- 13.0 Engelsk temauge
- 14.0 Forberedelse Klintebjerg festival
- 15.0 Klintebjergfestival
- 16.0 Idrætslinjen
- 17.0 Køkkenlinjen
- 18.0 Musik/dramalinjen
- 19.0 Håndværkerlinjen
- 20.0 Hestelinjen

- 21.0 Jordbrugslinjen
- 22.0 Kunst og design linjen
- 23.0 Dansk
- 24.0 Matematik
- 25.0 FSA9 dansk
- 26.0 FSA9 matematik
- 27.0 Fredagsundervisning
- 28.0 Juletemauge
- 29.0 Ugeskema
- 30.0 Årsskema

1.0 Fællesskab og samvær

Fritiden er en vigtig del af efterskoletilbuddet, og eleverne skal her opleve et meningsfuldt fællesskab i et fordomsfrit og mobbefrit miljø.

Det er skolens mål at hjælpe eleverne til et aktivt voksenliv. Vi ønsker, at alle skolens elever bliver stimuleret til virkelyst og oplever et indholdsrigt liv. Eleverne skal selv være med til at administrere deres frie tid, men det er vores hensigt at støtte dem til en aktiv fritid.

Dette gør vi bl.a. ved at have aftenaktiviteter indenfor idræt og kultur samt ved at være igangsættere af spontane aktiviteter.

Eleverne skal have mulighed for at være sammen med deres venner omkring de aktiviteter, der hører ungdomslivet og ungdomskulturen til.

Det kan være hygge og afslapning på værelset eller med playstationspil og fjernsyn. Skolen og dens faciliteter giver dog også mange muligheder for sport og bevægelse.

Eleverne bruger meget af deres fritid med fodbold, basketball, badminton, hockey, rideture, cykelture, billard, ture til Aabenraa, bål og sang.

2.0 Almindelige weekends

Weekendlæreren orienterer i løbet af ugen om mulige aktiviteter og opgaver den kommende weekend.

Hensigten er at skabe en familiær ramme, hvor eleverne sammen med weekendlæreren planlægger dagene.

3.0 Forældreweekend

Mål.

At give mulighed for at forældre og lærer kan møde hinanden under uhøjtidelige former

At skabe medejerskab i forældregruppen

At give forældrene mulighed for at deltage og få indblik i en "efterskolehverdag"

4.0 Indkøringsuge

Mål.

- Kendskab til Aabæks kultur
- En forståelse for godt kammeratskab
- Forståelse for skolens regler – erhvervet viden om god opførsel
- Kendskab til Aabenraa og Aabæks geografiske placering
- Positiv indgang til det at gå i skole, en positiv indgangsvinkel til skolens personale

Tiltag. (Ankomstdag)

- Gruppearbejde med elevholdet året før, så de ”gamle” elever forstår deres rollemodel i forhold for særlige Aabæk ånd
- Gamle elever kommer før de nye elever, så de får talt sammen inden de nye elever ankommer.
- Gamle elever tager imod de nye elever sammen med kontaktlæreren
- Afdelingsmøder, så snart forældrene er rejst.

Tiltag (indkøringsuge)

- Fællesskab/tillidsøvelser
- Tema ”den gode kammerat” og ”anti mobning”
- Introduktion til værksteder
- Introduktion til lokalområde
- Øget opmærksomhed vedr. fælles regler

Alle lærere på arbejde mandag, tirsdag, onsdag og torsdag. Fredag begynder første ”fredagshold”
3 lærere på aftenvagte

5.0 Morgenmotion

Formål:

At eleverne bliver i bedre form

At eleverne samler appetit til den efterfølgende morgenmad, så de har energi til en skoledag

At eleverne oplever naturen omkring Aabæk ved morgentide og oplever årstidernes skiften

Mål:

At eleverne bevidstgøres om betydningen af at få frisk luft og motion for egen velværes skyld

At eleverne på lang og kort sigt indøver vaner, hvor bevægelse og fysisk aktivitet indgår som en naturlig del i forhold til at opnå fysisk velvære og forebygge velfærdssygdomme

Indhold og metode:

Gåtur eller løbetur af en ½ times varighed, mandag, tirsdag, onsdag og torsdag, efter en fastlagt rute.

Evaluerings:

Ved kursusafslutning vil eleverne blive præsenteret for et spørgeskema, hvor eleverne kan reflektere over personlig udbytte af indsatsen

6.0 Værelsesrengøring

Formål:

At eleverne erfarer betydningen af at holde egne værelser rent og pænt set ud fra såvel en socials om hygiejnemæssig synsvinkel.

Mål:

At eleverne lærer at gøre rent.

At eleverne lærer at anvende relevante midler, redskaber og metoder.

At eleverne lærer at indøve rutiner i at renholde eget område

Indhold/metode

Præsentation og gennemgang af principper for værelsesrengøring

Praktisk udførelse under lærervejledning

Anvendelse af redskaber og indøvelse af metoder til rengøring

Evaluering:

Spørgeskema

7.0 Morgensamling

At styrke elevernes bevidsthed om, at de hører med til et større fællesskab med vægt på historiske, kulturelle og samfundsmæssige perspektiver.

Mål:

At eleven bevidstgøres om betydningen af at deltage i sociale fællesskaber

At eleven udvikler forståelse for demokratiske processer

At eleven oplyses om dansk historie, kultur- og samfundsforhold

Almene perspektiver:

At eleverne oplever indslag af samfundsmæssig og kulturhistorisk art, der befordre elevens refleksion omkring det at kunne skelne i den sociale og kulturelle virkelighed

Indhold:

Morgensang med introduktion til sangen/salmen og dennes budskab

Nyhedsorientering

Sociale og kulturelle indslag

Praktiske oplysninger til dagen der kommer

Metode:

Sang, fortælling, oplæg, samtale, aktuelle tv indslag, musik.

Evaluering:

Spørgeskema

8.0 Stilletime

I de almindelige uger er der dagligt stilletime fra 18.30 – 19.15

I stillestunden skal eleven opholde sig på værelset.

Hensigten er at eleverne skal have et "pusterum" i dagens aktiviteter og tilbud.

Lærerne fordeler sig på gangene og hjælper, snakker og hygger med eleverne

9.0 Kontaktlærerfunktion

Alle elever har en kontaktlærer.

Kontaktlæreren har ansvaret for.

At være særligt opmærksom på den enkelte elevs hele trivsel

At være opmærksom på at fastholde en pædagogisk tilrettelagt indsats og tage initiativer, når det er nødvendigt for at sikre den enkelte elevs generelle udvikling

At inddrage forældre og dermed sikre et konstruktivt forældresamarbejde

At hjælpe eleven med praktiske ting

At udarbejde skriftligt materiale i forbindelse med elevudtalelser.

10.0 Vejledning.

Formålet med vejledningen er, at give eleverne en forestilling om egne fremtidige muligheder. Samt være tovholder på elevernes placering efter endt skoleophold. Elever på Aabæk Efterskole har brug for personlig tæt kontakt, ofte med gentagne opfølgninger og hjælp til beslutninger.

Mål og slutresultat

Eleven opnår:

- erkendelse af egne muligheder og begrænsninger.
- træffer valg i forhold til egen fremtid.
- får indsigt og forståelse for fremtidsmuligheder på jobmarkedet.
- overvejer egen fremtid i et længere perspektiv.
- erkender uddannelse og job som bærende elementer i ”det gode liv”.
- mulighed for at ytre drømme og ønsker i forhold til eget liv.
- forståelse for krav i forbindelse med uddannelsesvalg.
- forståelse for indhold og arbejdsvaner i ønskede jobs.

Vejledningens udgangspunkt

Vejledningen på Aabæk Efterskole forestås af skolens studievejleder. Dette i samarbejde med kontaktlærere samt UU - centre, myndigheder og familie.

Den enkelte elev tildeles minimum 2 x 30 min fordelt på efterår og forår. Der ud over vil der være mulighed for yderligere samtaler, i det omfang det findes nødvendigt.

Studievejleder står for tilmelding til brobygning, kontaktlæreren for besøg og evaluering.

Praktik, virksomheds- og skolebesøg udføres af studievejleder eller kontaktlærer.

Som udgangspunkt foregår velledningen i et samarbejde mellem kontaktlærere og studievejledere. Ansvar for uddannelsesbøger / -planer, tilmelding til brobygning, tilmelding til uddannelser etc. ligger hos vejleder.

Uddannelsesplan og uddannelsesbog

Der udarbejdes uddannelsesbog for elever i 7. og 8. kl. og uddannelsesplan for elever i 9. kl. samt en for 10. årgang og ældre. Uddannelsesplan / bog er udgangspunkt for samtaler med studievejleder, samtidig fungerer den som overlevering ved afgang fra skolen. Uddannelsesplan og bog er vedlagt som bilag.

Ungdommens Uddannelsescentre

Samarbejdet med UU – centeret i Åbenrå er under udarbejdelse, gennem fælles IT. Desuden er der naturligt samarbejde med centre i elevernes hjemkommuner.

11.0 Brobygning

Skolen tilbyder brobygning til elever i 10. årgang og ældre, som udgangspunkt skal alle deltage i brobygning. Der kan ses bort fra dette såfremt det vurderes, at brobygning ikke vil være hensigtsmæssigt for eleven.

12.0 Lejrskole

Formålet er: At fokusere på aktiviteter og undervisning i andre omgivelser end derhjemme på skolen.

At øge kendskabet til det land hvor rejsen skal gå til

At erkende at motion og bevægelse kan udvide ens horisont og fremme en sund livsstil.

At udvide egne grænser i forhold til action prægede aktiviteter.

Der arbejdes med en kombination af induktive og deduktive undervisningsprincipper.

Evalueringsmetode: Finder sted efter ugens afvikling, hvor de faglige og sociale færdigheder vurderes.

13.0 Engelsk Temauge

Undervisningen i engelsktemauge, skal "stå mål med" den undervisning som praktiseres i folkeskolen (specialklasse).

Udgangspunktet vil være en praktisk/musik dimension, fagets særlige anskuelse fremmes og søges tydeliggjort.

Undervisningsplanen for ugen inkluderes i indholdsplanen 14 dage inden start ugen går i gang.

14.0 Forberedelse Klintebjerg festival

1: Pædagogisk indhold i de 2 uger (smittebølge).

Sammenhæng: Aabæk Efterskoles elever er kendetegnede ved selvværd og manglende tro på egne evner og muligheder, både fagligt og socialt.

De har ofte svært ved at begå sig i nye sammenhænge, med nye mennesker.

De har mange nederlag med sig i rygsækken.

Hverdagen på Aabæk Efterskole byder på rutiner og pligter.

Hierarkiet har konstitueret sig.

Alle har fået/taget deres rolle, og nogle er blevet tilovers.

Mål: At skabe en fælles positiv oplevelse.

At skabe mulighed for succesoplevelse for den enkelte elev, og heraf styrkelse af selvværdet.

At præsenterer elverne for det forpligtende fællesskab.

At motiverer til engagement og initiativ i undervisningen hjemme på Aabæk.

Tegn: Smil, glade elever og få konflikter.

Elever som udviser samarbejdsvilje i forberedelserne, og under festivalen.

Nye venskaber/ kærestes.

Elever som viser vilje og evner til at løse egne konflikter.

Tiltag: Klintebjerg Festival og forberedelserne.

Positiv omtale af festivalen fra både lærere og andetårs elever.

Evaluerings: Mundtlig elevevaluering, med lærerstillede spørgsmål.

Evaluerings i lærerkollegiet.

Evaluerings tilrettelægges i et udvalg.

MANDAG – TORSDAG

Formiddag: Undervisning på praktiske hold.

Eftermiddag: Undervisning på idrætshold.

FREDAG

Formiddag: Generalprøve for musikholdet. Oprydning/ afslutning på holdene.

Eftermiddag: Fodboldturnering, evaluering.

15.0 Klintebjerg Festival

Tirsdag

Formiddag: Klargøring/ pakke/ film.

11.30 Frokost

12.30 Afgang

14.30 Ankomst Klintebjerg

Resten af eftermiddagen bruges til at slå telte op, og til at lære Klintebjerg Efterskole at kende.

Kl. 18.00 griller vi og spiser aftensmad.

Kl. 20.00 – 23.00 Åbningsshow og musik i det store telt.
23.00 Godnat

Onsdag og torsdag

Morgenmad

Morgensamling

10.00 – 15.00 Konkurrencer – fodbold/ basket/ petanque/ tovtrækning/ cykling/ fjordaktivitet/ guitar
hero.

Efter konkurrencerne åbner skolernes boder i det store telt, og musikken starter.

Vi aftaler selv hvornår vi vil spise frokost.

17.00 – 18.30 Aftensmad

Musikken fortsætter i teltet

23.00 Godnat

Fredag

Morgenmad

Morgensamling

De som bliver hentet, skal afhentes senest kl. 09.00

Kl. 10.00 Afgang

Ca. 12.00 Ankomst Aabæk Efterskole

Kl. 14.00 Bededagsweekend.

16.0 Idrætslinjen

<u>Formål</u>	9
<u>Mål</u>	9
<u>Kroppen og dens muligheder</u>	9
<u>Idrættens værdier</u>	9
<u>Idrætstraditioner og kulturer</u>	10
<u>Fokusområde 2014-16</u>	10
<u>Eksempler på tværfaglige forløb</u>	11
<u>Krop og sundhed – Idræt, biologi og fysik</u>	11
<u>Idræt i samfundet – idræt, samfundsfag og historie</u>	11
<u>Undervisning</u>	12
<u>Fagets rammer</u>	12
<u>Evaluerings</u>	13
<u>Prøve</u>	13

Formål

Formålet med undervisningen i Idræt på Aabæk Efterskole er, at give eleverne en indsigt i vigtigheden og glæden ved fysisk aktivitet. Vi ønsker at skabe et rum, hvor mennesker mødes omkring idrætten, og herigennem bliver bevidste om sig selv og egen formåen.

Vi ønsker at give eleverne oplevelser og udfordringer, hvor de bliver bevidste om sig selv, og får en lyst til at udøve idræt, også i deres fremtidige virke. Gennem en vekslende undervisning lærer eleverne at indgå i et forpligtende fællesskab, tage ansvar for sig selv, og bidrage til egen og andres udvikling.

Undervisningen er tilrettelagt på en sådan måde, at den tager højde for den enkelte elevs fysiske og sociale formåen. Hovedvægten lægges på elevernes evne og vilje til, at acceptere og erkende styrker og kvaliteter hos sig selv og andre i forhold til præstationerne.

Mål

Kroppen og dens muligheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at;

- *Anvende grundlæggende bevægelsesfærdigheder*
- *Anvende og udvikle idrætslige lege og spil*
- *Anvende teknik, taktik og regler fra såvel individuelle idrætter som holdidrætter*
- *Udføre enkle former for opvarmning og grundtræning*
- *Planlægge og udføre aktiviteter i naturen*

Idrættens værdier

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at;

- *Indgå i et forpligtende fællesskab i forbindelse med idrætsudøvelse*
- *Forholde sig til samspillet mellem fysiske og psykiske forandringer*
- *Forholde sig til fysiske og psykiske reaktioner, der opstår i med- og modspil samt i konkurrencer*
- *Forholde sig til viden om fysiske og biologiske faktorer i idrætten*

- *Drøfte betydningen af livslang fysisk aktivitet, herunder vurdere kvaliteter ved forskellige idrætter*
- *Forholde sig til idrættens idealer, først og fremmest fairplay og tolerance.*

Idrætstraditioner og kulturer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at;

- *Forholde sig til udviklingen af normer og værdier i dansk idrætskultur*
- *Bidrage med ideer til fysisk aktivitet sammen med andre*
- *Orienter sig i lokalområdets udbud af muligheder for fysisk udfoldelse*
- *Kende og afprøve forskellige former for idrætsudøvelse.*

Fokusområde 2014-16

Som noget nyt, vil vi på Idrætslinjen vælge et toårigt fokusområde inden for én af de tre grene af idrætten. I perioden 2014-16 vil vores fokusområde være **breddeidrætten**, da Aabenraa kommune er blevet udvalgt til breddeidrætskommune fra 2014-16, dette som den eneste kommune i Sønderjylland. Det betyder, at der er øget fokus på sundhed og motion i kommunen.

Praktisk vil det betyde, at vi vil prøve at udvikle et projekt hvor vores elever indleder et idrætsmæssigt samarbejde med en udvalgt gruppe mennesker i kommunen. På nuværende tidspunkt samarbejder vi med Ældresagen Aabenraa Kommune, hvor vi har planer om at mødes 3-5 gange i det kommende skoleår, 2015/2016. Målene for projektet er bl.a.;

- At skabe et idrætsmæssigt fællesskab på tværs af generationer, og udviske generationskløften
- At sætte fokus på motion og sundhed i lokalsamfundet
- At deltagerne får reflekteret over, hvad egne og andres opfattelser af mennesker med anderledes levevilkår, levevis, tilhørsforhold og forestillinger betyder for gensidig accept og samspil i hverdagslivet

Endvidere vil vi i skoleåret 2015/2016 prøve at afvikle et 24timers cykelløb, hvor målet er, at vi på en 1,6km lang strækning, vil forsøge at cykle 300km. Formålet med dette projekt vil være, at udfordre vores elevers grænser, og samtidig få lokalsamfundet, herunder Ældresagen Aabenraa Kommune, til at deltage i det praktiske forløb frem til projektet og under projektet.

Der vil desuden arbejdes på, at få nogle af vores sponsorer til at støtte projektet med x-antal kroner pr. cyklet km. således at der kan investeres i noget nyt udstyr, til glæde og gavn for Idrætslinjens elever.

Eksempler på tværfaglige forløb

Krop og sundhed – Idræt, biologi og fysik

Formålet med forløbet er, at give eleverne en indsigt i og forståelse for, hvordan kroppen i hovedtræk fungerer, og hvordan forskellige kost- og motionsvaner har indflydelse på kroppen. Undervisningen vil desuden berøre forskellige stoffers indvirkning på kroppen, herunder alkohol, euforiserende stoffer og doping. Forløbet vil løbe som parallellforløb hele skoleåret, da eleverne løbende vil blive konfronteret med problemstillinger inden for emnet. Eleverne skal desuden arbejde med deres egen BMI, kondital og hurtighed, og føre logbog over dette i gennem hele skoleåret. Undervisningen vil veksle mellem teoretisk og praktisk undervisning.

Udvalgte mål:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at;

- *Beskrive og forklare væsentlige kropsfunktioner*
- *Forklare fødens sammensætning, dens energiindhold og sundhedsmæssige betydning, herunder proteiner, kulhydrater og fedtstoffer*
- *Kende forskellige faktorer, der påvirker menneskets sundhed*

Idræt i samfundet – idræt, samfundsfag og historie

Formålet med forløbet er, at eleverne får en indsigt i og forståelse for idrætten som folkeidræt, og idrættens betydning i og for samfundet. Forløbet vil have stor fokus på foreningslivet, da dette netop er så enestående i det globale idrætsbillede. Eleverne vil blive præsenteret for forskellige foreninger i skolens lokalområde, men der undersøges også, hvilke foreninger der er til stede i elevernes eget lokalområde. Eleverne vil blive præsenteret for idrætshistorie og idrætstraditioner, herunder deres oprindelse og formål, så eleverne lærer at forstå det samfund, som idrætten er en del af.

Idrættens krav og forventninger til samspil og konkurrence bygger på et gensidigt forpligtende fællesskab. Derved udbygges den demokratiforståelse, der er bærende for dansk idrætskultur.

I idrætskulturen indgår også overvejelser, refleksioner og diskussioner i forhold til sundhed og livslang fysisk udfoldelse

Forløbet vil køre som parallelforløb hele skoleåret, og undervisningen vil veksle mellem teoretisk undervisning, fortællinger og besøg i udvalgte foreninger.

Udvalgte mål:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at;

- *Gøre rede for væsentlige sociale institutioner, grupper og fællesskaber i det moderne samfund*
- *Give samfundsmæssige forklaringer på udviklingen af sociale grupper og gruppeidentiteter*
- *Kende forskellige demokratiformer og tage stilling til, hvilke rettigheder og pligter de giver den enkelte*
- *Orienter sig i lokalområdets udbud af muligheder for fysisk udfoldelse*

Undervisning

Undervisningen vil veksle mellem teoretisk- og praktisk undervisning, og der vil være stor fokus på at lære eleverne at fungere som et hold. Undervisningen vil tilrettelægges så den tager udgangspunkt i den enkelte elevs styrker og svagheder, og samtidig vil den bero på skolens værdigrundlag;

Aabæk Efterskole bygger på et forpligtende fællesskab båret af pligt, tillid, ansvar, respekt og retten til at bidrage

Vi tror på, at selvtillid, engagement, ansvarlighed og respekt for andre mennesker skaber frisind og tolerance i en verden og et Danmark under konstante forandringer.

Vi ser det enkelte menneske, som et menneske der dannes i samspillet mellem praktiske/boglige og faglige/sociale forudsætninger og udfordringer

Vi underviser musisk, kreativt, kommunikativt, bogligt og håndværksmæssigt i et trygt og struktureret hverdagsliv, da arbejde og læring for os er tæt sammenknyttede begreber

Fagets rammer

Udgangspunktet er skolens rammer dvs. hal, boldbaner, cykler (mountainbike og racercykel),

omkringliggende natur, samt lokalområdets tilbud.

Evaluering

Der evalueres både skriftligt og mundtlig.

Skriftligt ved skoleårets afslutning, hvor årets gang evalueres i forhold til indholdsplan og aktivitetsplan.

Den mundtlige evaluering vil foregå løbende, dels blandt fagets lærere samt med eleverne.

Prøve

Idrætsfaget er prøvefrit på Aabæk Efterskole. Dog skal alle elever på Idrætslinjen gennemføre følgende:

Afvikle Projekt 3.1 – kører fra september til december

Eleverne skal gennemføre én af følgende aktiviteter:

- Gå 12,5km på maks. 2timer
- Løbe 7,5km på maks. 1time
- Cykle 50km på maks. 2timer og 30minutter

Afvikle Projekt 3.2 – kører fra januar til juni

Eleverne skal gennemføre mindst én af følgende aktiviteter:

- Gå 25km på maks. 4timer
- Løbe 15km på maks. 1time og 30minutter
- Cykle 142km fra Aabæk til Klintebjerg efterskole

Skoleatletikmærket – afvikles i juni måned

Eleverne skal som minimum kunne erhverve sig bronzemærket i atletik

17.0 Køkkenlinjen

Formål 3

Mål 3

Delmål 4

Eksempler på tværfaglige forløb 5

Mad, sundhed og miljø5

Dansk mad som kulturbærer i et samfundsmæssigt og historisk perspektiv 5

Undervisning 6

Køkkenlinjens rammer 6

Evaluering 6	
Prøve 7	
Aktivitetsplan	8

Køkkenlinjen på Aabæk Efterskole

I køkkenet står eleverne og køkkenlærerne, hver dag for det varme måltid, den daglige drift og forberedelserne til aftenens måltidet. Samt festmad til højtider og lign. Køkkenet bespiser dagligt ca 100 elever og lærere.

Formål

Formålet med undervisningen på køkkenlinjen på Aabæk Efterskole er, at give eleverne en indsigt i vigtigheden og glæden ved at arbejde med mad og råvarer i et forpligtende fællesskab.

Vi ønsker at give eleverne muligheder og udfordringer, hvor de bliver bevidste om sig selv, egne evner, kreativitet, samt respekt, tolerance og forståelse for hinandens forskelligheder på køkkenlinjen.

Undervisningen er tilrettelagt på en sådan måde, at den tager højde for den enkelte elevs formåen.

Mål

- At eleven udvikler forståelse for madens betydning for mennesket, historisk og samfundsmæssigt.
- At eleven udvikler forståelse for naturvidenskabelige og sundhedsmæssige sammenhænge, problemstilling og metoder med udgangspunkt i konkrete erfaringer og oplevelser.
- At eleven kan beskæftige sig med og omgås råvarer, redskaber, maskiner og retningslinjer for hygiejne, samt indgå i arbejdsfællesskabet på en æstetisk, etisk og miljømæssig forsvarlig måde.
- At eleven får viden og mulighed for at ytre sig i debatten om kost/sundhed og bæredygtighed.
- At eleven får viden og indsigt, for at tage stilling til egen livsstil.

Delmål

1. At elevgruppen bliver i stand til selv at planlægge, organisere og fremstille et måltid til hele skolen. Hvori dele af linjens mål tilgodeses. Eksempelvis med plancher, fortælling, morgensamlinger eller lig.
2. At eleverne bliver i stand til at bestå et mini hygiejne bevis.
Eksempler på tværfaglige forløb

Mad, sundhed og miljø

Formålet med forløbet er, at give eleverne en indsigt i, og forståelse for, madens betydning for mennesket og, hvordan forskellige kostvaner har indflydelse på kroppen.

Undervisningen vil berøre mikro og makro næringsstofferne betydning for kroppens sundhed og velvære.

Undervisningen vil veksle mellem teoretisk, praktisk og praktiskmusisk undervisning.

Udvalgte mål:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at;

- Kende levende cellers bygning og funktion.
- Redegøre for vigtige funktioner af indre organer og deres indbyrdes samspil, herunder optagelse af næringsstoffer og energi, samt bortskaffelse af affaldsstoffer.
- Give eksempler på, hvordan livsstil og levevilkår påvirker menneskets sundhed.
- Vurdere konsekvenserne for dyr, planter og natur ved udvalgte produktionsformer, herunder konventionelle og økologiske.

Dansk mad som kulturbærer i et samfundsmæssigt og historisk perspektiv

Formålet med forløbet er, at eleverne får en indsigt i og forståelse for madens betydning som kulturbærer, samt madens betydning i og for samfundet. Forløbet vil have fokus på traditionelt dansk mad, historisk og samfundsmæssigt, samt udenlandsk madkulturs påvirkning af danskernes spisevaner.

Eleverne vil blive præsenteret for ovenstående via forskellige levnedsmiddels grupper. F.eks. fisk, stivelse (kartofler, ris og pasta), og kylling.

Emnet kan være grundlaget for senere at arbejde med mad og andre kulturer.

Forløbet vil køre som et mindre emne i skoleåret, og undervisningen vil veksle mellem teoretisk og praktisk undervisning, samt fortællinger. Forløbet kan indeholde gæstebesøg/underviser, samt besøg i lokalområdet.

Udvalgte mål:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at;

- forstå danske mad traditioner, ud fra levevilkår før og nu, samt en forståelse for den multietniske madkultur der findes i dag.
- Forstå forskellen mellem lokalt og globalt producerede fødevarer økonomisk og bæredygtigt i et samfundsmæssigt perspektiv.
- Give eleverne mulighed for at vurdere og tage stilling til ønske om egen livsstil.

Undervisning

Undervisningen vil veksle mellem teoretisk- og praktisk undervisning, og der vil være stor fokus på at lære eleverne at fungere som et hold. Undervisningen vil tilrettelægges så den tager udgangspunkt i den enkelte elevs styrker og svagheder, og samtidig vil den bero på skolens værdigrundlag.

Køkkenlinjens rammer

Udgangspunktet er skolens køkken, muligheden for turer ud af huset, naturen omkring Aabæk Efterskole samt lokalområdet tilbud.

Evaluering

Der evalueres både skriftligt og mundtlig.

Skriftligt ved skoleårets afslutning, hvor årets gang evalueres i forhold til indholdsplan og aktivitetsplan.

Den mundtlige evaluering vil foregå løbende, dels blandt fagets lærere samt med eleverne.

Prøve

Køkkenlinjen er prøvefri på Aabæk Efterskole. Dog skal alle elever på Køkkenlinjen gennemføre følgende:

1. Et minihygiejnekursus med skriftlig prøve.
2. En dag, hvor eleven planlægger og udfører egen aktivitetsplan.
3. I små hold planlægge en middagsmenu fra bestilling til servering.

Projekt 1

Hvis relationerne mellem eleverne er gode og eleverne har god forståelse for deres egen rolle i køkkenet, gennemføres et projekt, hvor eleverne selv overtager køkkenet for en dag.

Denne dag vil blive afholdt i foråret.

Projekt 2

Ved gennemførelse af projekt 1 vil projekt 2 være opfyldelse af delmål 1.

18.0 Musik/drama linjen

Fælles formål:

I tillæg til, og under hensyntagen til de to fags nedenfor beskrevne formål, er det formålet for drama/ musik, at drage nytte af de to fags fælles og forskellige erkendelsesmåder. Således at fagene kan styrke, udvikle og supplere hinanden.

Fælles hovedsigte:

Undervisningen tilrettelægges således, at efterskolens hovedsigte tilgodeses.

Der arbejdes med det kunstneriske udtryk, arbejdet perspektiveres til det personligt erkendende.

Eleverne vil således komme til at arbejde med det musiske som begreb, og vil komme til at forholde sig til de almengyldige menneskelige perspektiver der naturligt hænger sammen med et sådant arbejde. Begreber som kærlighed, eksistens, etik og andre overordnede menneskelige begreber lader sig naturligt indarbejde i det daglige arbejde med musik/drama; følelser, udtryk, sprog og kunst.

Faget forholder sig til, og arbejder i en kulturel kontekst.

Undervisningen vil naturligt tage afsæt i samtidens kultur, musik og teater.

Der undervises i de kulturelle sammenhænge vor tids kunst er en del af. Der arbejdes med de historiske, politiske, kulturelle/ subkulturelle og samfundsmæssige forudsætninger der har, og har haft indflydelse på faget/ kunsten – og omvendt.

Der fokuseres endvidere på fagets betydning for den enkelte elev som samfundsborger, på hvordan forståelse, viden og færdigheder indenfor fagets område kan berede eleverne med et anvendeligt redskab som medspiller i det demokratiske samfund.

Det tilsigtes at give eleverne mulighed for at være aktive udøvere i amatør- og foreningslivet.

Fælles mål:

I tillæg til, og under hensyntagen til de to fags nedenfor beskrevne mål, er det målet for drama/musik at producere, indøve og optræde med en musical.

Fagene tager udgangspunkt i udviklingen af den enkelte elev, ved hjælp af en undervisning der er kontinuerlig og overskuelig.

Eleverne sigter mod to fælles produkter; spille på Klintebjerg Musikfestival, opførelse af julekalender eller julestykke og opsætningen af Aabæk Efterskoles egen musical sidste skoledag, med udgangspunkt i elevernes egne evner, og den videre udvikling af disse.

Eleverne får i starten af skoleåret tildelt ansvarsområder indenfor produktionen af musical, scene- lyd- og lysteknik, musikstudie og øvelokale. Der er mulighed for at rotere mellem ansvarsområderne. Dette giver eleverne et ekspertiseområde, hvor de kan tilegne sig viden, og hvor de kommer i en formidlerrolle overfor de andre elever.

Denne sikrer, at den erhvervede viden implementeres i eleven. Det er essentielt, at eleverne oplever, at den enkeltes arbejdsindsats har betydning for helheden

Indholdsplan for musik

Formål:

Formålet med undervisningen i musik er, at eleverne udvikler deres evne til at opleve musik og til at udtrykke sig i og om musik, herunder synge danske og udenlandske sange. Undervisningen skal bibringe dem forudsætninger for livslang og aktiv deltagelse i musiklivet og for at kunne forholde sig til samfundets mangeartede musiktilbud.

Gennem aktiv og skabende beskæftigelse med musik skal undervisningen medvirke til elevernes følelsesmæssige og intellektuelle udvikling, udvikling af koncentration og motorik samt øge deres forståelse af sig selv som en del af et fællesskab.

Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af dansk og udenlandsk musiktradition som en del af kulturlivet, dels således som den indgår i det aktuelle samfundsliv, dels i dens historiske perspektiv.

Desuden sigtes der også imod at undervisningen er med til at fremme elevernes lyst og evne til at bruge musik, og musikalsk udfoldelse som et aktivt og erkendende element i tilværelsen.

Det er endvidere formålet, at eleverne gennem arbejdet med musik udvikler åbenhed for det fremmede og ukendte, udvikler nysgerrighed og får stimuleret deres lyst til at arbejde med musikkens kunstneriske udtryksformer som et led i personlig udvikling. Det er formålet, at samspillet og sammenspillet med holdets øvrige elever skal være bærende elementer i den enkelte elevs udvikling af social forståelse, og glæde ved det konstruktive samarbejde.

Mål:

- At eleverne oplever at gennemgå en personlig udvikling gennem arbejdet med det kunstneriske/ musikalske.
- At eleverne flyttes, styrkes eller rystes i deres livsanskuelse.
- At eleverne på musikholdet opøver færdigheder på et eller flere instrumenter, herunder stemmen.
- At eleverne bliver rutinerede i rytmisk sammenspil.
- At eleverne får kendskab til elementære musikalske begreber og arbejdsformer.
- At eleverne tilegner sig en basal teoretisk viden, der sætter dem i stand til at arbejde aktivt, analytisk og kreativt med musik.
- At eleverne oplever glæden ved at bruge musik aktivt, som udtryksmiddel og som et redskab til kreativ udfoldelse.

- At eleverne bliver i stand til at sætte det tilegnede stof ind i en kulturel kontekst.
- At eleverne tilegner sig kompetencer der er umiddelbart anvendelige i et aktivt fritidsliv.
- At eleverne styrker deres sociale kompetencer, bl.a. ved erkendelsen af det forpligtende fællesskab.

Indhold:

Der arbejdes med:

- Individuel instrumental/ sang- undervisning.
- Tekstforståelse og arbejde med egne tekster. Internetsøgning på tekster og becifringer.
- Grundlæggende musikteori, herunder harmonilære samt rytme, puls og periodefølelse
- Rytmissk sammenspil, primært indenfor genrerne rock og pop, men også i et vist omfang indenfor f.eks. latin, reggae, folk mv.
- Indøvelse af et repertoire med henblik på at optræde på og udenfor skolen.
- Computerbaseret musik – Optagelse, mixning og mastering af eget materiale samt redigering og sampling af musik.
- Opsætning af scene lys og lyd
- Produktion af egen cd. Fra indspilning til færdigt produkt.
- At lytte til, analysere og forholde sig til andres musik.
- Musikken i samfundet og historien
- Musikhistorie og -tendenser
- Musikken som hjælpearbejde
- Geografi og stilarter
- Økonomi
- Musikteori
- Nodelære, notation, toneintervaller, nodeværdier, kvintcirkel, takter og taktarter.
- Regler/love, herunder ophavsret, KODA og fagforening.
- **Fysikken og biologien i musikken:**
- Impedans, signal og latency
- Svingninger og frekvenser
- Lys og udtryk
- Spænding og strøm
- Sådan fungerer øret
- Sådan fungerer stemmen
- Sådan fungerer kroppen, når den lærer at spille og synge
- **Musikken som udtryk:**
- Kærlighedssange

- Tekst analyse
- Sangskrivning
- Ballader
- Musikvideoer
- At udtrykke sig på sit instrument

Metode:

Eleverne øver musik og drama i fritiden for at supplere den enkeltes udvikling og bevidsthed omkring det fælles ansvar for musik og drama.

Undervisningen vil som udgangspunkt være holdundervisning med fokus på den enkelte elev. Der vil også være mulighed for undervisning på mindre hold eller solo. Selvstudium vil også kunne forekomme. Der vil kunne forekomme ekskursioner til musikbutikker. Der øves optrædener for såvel interne som eksterne gæster.

Der arbejdes fokuseret med det musikalske udtryk, gennem opgaver der primært er lærerstillede.

Undervisningen differentieres ved tildeling af forskellige instrumenter og forskellige roller i sammenspilsgruppen.

Som noget nyt til skoleåret 2015-2016 vil der blive etableret et akustisk, mobilt sammenspilsorkester, der blandt andet skal være med til at profilere skolen på festival o.l. arrangementer.

Undervisningsmaterialer:

Instrumenter: Keyboard, bas, trommesæt, akustisk guitar, el-guitar, congas og andet percussion.

Windowsbaserede pc`ere, internettet, musiksoftware Cubase, loop-programmer Sangbøger, musikteoretiske bøger Nøgle til Musikken, cd'er, musikfilm.

Indholdsplan for drama

Formål:

Formålet med undervisningen i drama er at udvikle elevernes lyst til og færdighed i at bruge drama som udtryksmiddel og fremme deres indsigt i og glæde ved teatrets særlige kommunikationsform. Undervisningen skal udvikle elevernes forståelse og brug af det dramatiske udtryk som en mulighed for at indleve sig i mennesker, situationer og miljøer. Eleverne skal gennem praksis øge deres forståelse af den dramatiske udtryksforms særlige kropslige, æstetiske og sociale muligheder. Desuden sigtes der imod, at eleverne gennem den dramatiske udtryksform skal udvikle selvstændighed og evnen til at indgå i forpligtende fællesskaber. Formålet er endvidere at stimulere elevens indlevelsessevne, sociale kompetencer, sproglige udvikling, fantasi, og kreativitet. Eleverne skal lære at turde stå frem og stå ved sig

selv. Igennem drama vil den enkelte elev lære sig selv bedre at kende samt få en større forståelse for vores og andre kulturers værdier og normer. Undervisningen skal fremme elevernes lyst og færdighed i at bruge drama som udtryksform samt deres indsigt i og glæde ved teaterets særlige kommunikationsform.

Mål:

- At få kendskab til forskellige dramatiske udtryk i teori og praktisk
- at eleverne oplever at gennemgå en personlig udvikling gennem arbejdet med det kunstneriske/ musikalske. At de flyttes, styrkes eller rystes i deres livsanskuelse.
- At udvikle evnen til at give udtryk for egne tanker, følelser og oplevelser
- At opleve det at være en vigtig del af en større opsætning, hvor samarbejde er væsentligt
- At mærke ”suset” – opleve sjove og magiske øjeblikke
- At eleven skal kunne indleve sig i forskellige roller, situationer og miljøer
- At fortælle en historie i dramatisk samspil
- At eleverne bliver i stand til at sætte det tilegnede stof ind i en kulturel kontekst.
- At eleverne tilegner sig kompetencer der er umiddelbart anvendelige i et aktivt fritidsliv.
- At eleverne styrker deres sociale kompetencer, bl.a. ved erkendelsen af det forpligtende fællesskab.
- At styrke koncentration, energi, krop og stemme
- At udvikle kropssprog og kropsudtryk
- At eleverne oplever glæden ved at bruge drama aktivt, som udtryksmiddel og som et redskab til kreativ udfoldelse.
- At se og opleve forskellige genrer indenfor teater
- At udvikle personligt selvværd og selvtillid
- At udvikle fællesskabsfølelse og tillid på holdet

Indhold

- Opvarmningsøvelser af krop, sind og stemme
- Teaterhistorie
- Rollespil
- Historiefortælling
- Karakterarbejde
- Skrivning/digtning af spil
- Stagefight
- Opsætning af scene, lys og lyd
- Se andres forestillinger
- Læse og skrive stykker

- Tale og tonation
- Mime, kropssprog og udtryk
- Genrer
- Improvisation
- **Drama i samfundet**
- Hvordan kan drama deltage aktivt i den offentlige debat både lokalt og globalt
- Tendenser i drama
- Samfundskritiske forestillinger
- Satire og revyer
- **Fysikken og biologien i drama:**
- Impedans, signal
- Svingninger og frekvenser
- Lys og udtryk
- Spænding og strøm
- Sådan fungerer øret
- Sådan fungerer stemmen
- Sådan fungerer kroppen, når den lærer at bevæge sig

Metode:

I starten af skoleåret vil undervisningen hovedsagelig være lærerstyret indtil eleverne er blevet præsenteret for de forskellige dramatiske udtryk og indtryk. Der vil desuden blive brugt bøger, film, musik, fortællinger, billeder, og kostumer. Derudover vil der blive set andre forestillinger, hvis der forefindes relevante forestillinger. Besøg på teatre eller forsøgsscener vil også blive forsøgt arrangeret. Eleverne deles ind i faste ”makkerpar”, der specielt i starten af året arbejder sammen i små dramaøvelser. Disse kan bestå af opgaver ud fra en overskrift, eller fra læreren stillede rammer. Målet er, at eleverne i disse par, gennem succesoplevelser, udvikler en tryghed, der gør, at de tør bevæge sig ud, hvor de ikke er sikre og til sidst ikke er afhængige af ”makkerparrene”. Derudover søger vi, at makkerparrene løbende spiller små sketches på linjen og eventuelt for andre elever på skolen.

Undervisningsmaterialer:

Manuskripter, historiske værker, klip fra forestillinger, nyindspilninger af klassiske stykker, rekvisitter, kostumer og kulisser.

Evaluering:

På musik og drama bliver der løbende evalueret ved hjælp af samtale. Der indspilles hvert år et antal sange på en CD eller USB for at dokumenterer de færdigheder eleverne har tilegnet sig i deres arbejde med musikken.

Der skrives og fremføres hvert år en julekalender eller julestykker samt en musical eller teaterstykke for at demonstrere elevernes evner og udvikling indenfor teater. I elevplanerne evalueres hvert fokuspunkt ved værkstedsafslutningen i fællesskab med den enk

19.0 Håndværkerlinjen

Håndværkerlinjen er et værksted, hvor der primært arbejdes med udgangspunkt i træ, metal, mekanik, maleopgaver og andre bygningsrelaterede opgaver udføres. Der arbejdes med håndværktøj, elværktøj samt nogle stationære træmaskiner og svejsestationer. Vi reparerer skolens bygninger, inventar og andet, som er gået i stykker, samt service og vedligehold på skolens materiel. Vi laver ting til skolen, f.eks. sheltere, redskabsskure, maleopgaver på skolens bygninger, reparationer på køretøjer og med værkstedets svejseapparater kan eleverne prøve forskellige svejseteknikker. Herudover har værkstedet en del håndværktøj, specialværktøj og maskiner, der gør det muligt at arbejde med forskellige teknikker og emner indenfor håndværker området. Eleverne laver også ting til sig selv, f.eks. skåle, fade og lysestager, højtalere, hylder, borde, modelbygning m.m. Undervisningen tager udgangspunkt i det praktiske arbejde, og det teoretiske/boglige arbejde integreres som en naturlig del af denne, så eleverne oplever en sammenhæng mellem teori og praksis.

Formål

At eleverne får mulighed for at omgås materialer og værktøjer på en økonomisk og miljømæssig, sikkerhedsmæssig og forsvarlig måde.

At eleverne udvikler forståelse for håndværkets betydning for forholdet mellem mennesker, samfund og natur i et historisk og nutidigt perspektiv.

At eleverne videreudvikler de individuelle kompetencer, der gør dem i stand til at deltage aktivt i et demokratisk samfund.

At eleverne i fællesskab har medindflydelse på dele af undervisningens indhold og rammer, samarbejde, medansvar og opfordring til selvstændighed.

Mål

At eleverne kan omgås maskiner og værktøj på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde.

At eleverne på værkstedet møder en række overordnede faglige områder, der indfører eleverne i spørgsmålet om håndværkets betydning for det enkelte menneske.

At eleverne lærer om naturvidenskabelige, historiske og samfundsfaglige samt etiske og sundhedsmæssige sammenhænge, problemstillinger og metoder med udgangspunkt i konkrete erfaringer og oplevelser.

At eleverne bliver medinddraget i processerne på værkstedet.

At arbejdet med værkstedets faglige mål tilrettelægges således at eleven gennem samarbejde i grupper udvikler og styrker den personlige udvikling på bla. følgende områder: møde til tiden, ansvarlighed overfor gruppen og opgaven, samarbejdsevner, være i stand til at modtage kritik, pålidelighed, øge krav til sig selv om et godt produkt og resultat, realistisk selverkendelse, tro på egne evner, udholdenhed, tolerance overfor andre i gruppen, hjælpsomhed, tage selvstændigt initiativ.

At eleverne arbejder med individuelle opgaver og løsningsforslag.

At eleverne får oplysning om uddannelse inden for tømrer, snedker, maler og mekaniker fagene.

At skolefagene bliver integreret i værkstedsundervisningen, således at fagene træ, maler, metal og mekanik bliver brugt som middel til at nå målet, ved at give eleverne mulighed for at forbedre deres faglighed inden for fagene.

Indhold

På håndværkerlinien, arbejder vi ud fra processen ide – planlægning – udførelse - evaluering.

At eleverne får mulighed for at sætte eget præg på tingene. At de bliver inddraget i den demokratiske proces. At produktfremstilling ikke er en lineær proces, men at man ofte skal flere omveje for at nå frem til resultatet. At eleverne opnår en erfaring gennem processen.

Eleven bliver undervist i materiale og værktøjskendskab, hvor der også bliver undervist i sikkerhed omkring brug af maskiner og værktøj.

At eleverne udvikler forståelse for, at det ikke er ligegyldigt, hvilke materialer og værktøjer man anvender til en given opgave. At det har betydning for holdbarhed, styrke og udseende. Vi vil arbejde med forskellige kulturteknikker, hvor vi arbejder og underviser i brug af både nyt og gammelt værktøj.

At eleverne får indblik i det historiske håndværk, og hvordan samfundsstrukturen og produktions apparatet ændrer sig over tid.

Vi giver elever mulighed for at forsøge sig med både nye og gamle teknikker, når man enten tapper træet sammen eller benytter sig af beslag søm og skruer.

At eleverne får mulighed for at opdage vigtigheden af at benytte sig af flere sanser, når man fremstiller et produkt. At produktet nemt kan skifte karakter undervejs, i takt med at man opnår mere viden og kunnen.

Vi vil undervise i samfundsfaget hvorved værkstedet benytter sig af virksomhedsbesøg og ekskursioner, hvis indhold har sammenhæng med undervisningen på værkstedet. Ligeledes vil vi gennem virksomhedsbesøg, oplyse eleverne om forskellige uddannelser inden for området.

På værkstedet har eleverne stor indflydelse på emner og projekter, hvor der arbejdes som et helt hold, i grupper eller selvstændigt. Individuelle projekter eller ønsker drøftes med læren med henblik på indholdets relevans for elevens udvikling og for undervisningens rammer. Herudover er værkstedets undervisning tilrettelagt således, at overkommelige reparationer og vedligeholdsopgaver på skolens køretøjer, bygninger og materiel bliver tilgodeset. Ligeledes vil vi på håndværkerlinien også involvere os i skolens nye bygnings tiltag. I faget naturvidenskab vil eleverne berøre mange forskellige områder i den daglige værkstedsundervisning og vil bla. have mulighed for at modtage undervisning i det lovpligtige § 26 svejsemiljø kursus i forbindelse med brug af værkstedets svejsemaskiner.

Evaluering.

Igennem daglige formiddagsmøder, vil vi evaluere gårdsdagens oplevelser og projekter. Med henblik på at nå elevens mål. I samarbejde med eleven opstilles faglige og sociale mål, der løbende gennem samtale evalueres med eleven. Derudover udarbejdes halvårlige skriftlige status beskrivelser til internt brug og i forhold til forældre konsultationer

20.0 Hestelinjen

"Dyrene føler , som mennesket, glæde, smerte, lykke og ulukke. De rammes af de samme sindsbevægelser". (Charles darwin 1809-1882)

Hestelinjen

Hestelinjens værdier og formål.

Formålet med undervisningen på hestelinjen er, med udgangspunkt i elevens interesse for arbejdet med heste, at dygtiggøre eleven indenfor linjens rammer. Dette ud fra ønsket om, at eleven opnår en forståelse af egne evner og de muligheder der ligger indenfor fagområdet, og derigennem bliver motiveret for en egentlig uddannelse. Almindelige skolefag som fysik, biologi, samfundsfag og historie integreres i undervisningen, således at der kommer et samspil mellem disse skolefag og den øvrige undervisning.

Mål:

- Alsidige oplevelser og erfaringer i fællesskab med hestene, skal styrke elevens personlige og sociale kompetencer, og øge elevens følelse af selvværd.
- Hovedvægten lægges på elevernes evne og vilje til at acceptere og erkende styrker og kvaliteter hos sig selv og andre i forhold til præstationerne.

- Gennem arbejdet med hestene er det målet, at give eleverne en indsigt i og forståelse for etiske omgangsformer.
- Der fokuseres på elevernes lyst til og viden om arbejdet med heste, og dennes sammenhæng til begrebet livskvalitet og livslangt arbejde med dyr.
- Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at arbejde med heste og udvikle forudsætninger for at anvende de lærte færdigheder og erkendelser i samspil med den kultur og det samfund de er en del af.
- Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer omkring arbejdet med heste.
- Undervisningen skal give eleven forudsætninger for at tro på sig selv og egne evner, således at eleven kan overtage ansvaret for sin læring livet igennem, og samtidig kunne indgå i et forpligtende fællesskab.
- Eleven skal præsenteres for arbejdsprocesser og fællesskaber der danner grundlag for at være sammen på en positiv, demokratisk og konstruktiv måde.

Tværfaglige forløb:

Heste/ridesport, biologi og fysik.

Formålet med forløbet er at give eleverne en indsigt i, og forståelse omkring hestens anatomi og fysiologi. Herunder reproduktion, fodring og miljø.

Mål:

Undervisningen skal give eleverne kundskaber og færdigheder der sætter dem i stand til at;

- Kende til hvad der sker inde i hesten (drægtighed).
- Kende til hvordan mennesket på virker hesten gennem selektiv avl.
- Beskrive og forklare hestens fordøjelse.
- Kunne forstå vigtigheden af en korrekt sammensat foderplan, og kende til hvor foderet kommer fra.
- Forstå vigtigheden af en god træningsplan for hesten.
- Have kendskab til hvordan dyrehold påvirker miljøet, herunder lovgivningen.
- Kende de forskellige hesteracer.

Heste/ridesport, samfundsfag og historie.

Formålet med forløbet er at give eleverne en indsigt i og forståelse for hestens betydning i samfundet, herunder anvendelse. Eleverne vil blive præsenteret for de forskellige former for sport, som hesten er en vigtig del af, og få kendskab til de mange forskellige heste- og ride foreninger der er i lokalområdet. Eleverne får en viden om hestens historiske anvendelse og udvikling gennem tiderne.

Mål:

Undervisningen skal give eleverne kundskaber og færdigheder der sætter dem i stand til at;

- Forstå det hestefaglige sprog
- Have en korrekt omgang med hesten
- Anvende den grundlæggende teori i arbejdet med levende dyr
- Kende til loven om dyrehold
- Kunne foretage etiske overvejelser i forhold til, hvordan vi behandler vores dyr

Undervisningen:

På linjen samarbejdes om et fælles tredje; hesten. Der lægges vægt på at tage udgangspunkt i den enkelte elev og dennes muligheder. Den teoretiske og praktiske undervisning, bliver overvejende givet i forbindelse med udførelsen af de forskellige opgaver på linjen. I starten arbejder elever og lærere sammen om de konkrete opgaver, senere vil eleven kunne udføre mange af opgaverne selvstændigt. Eleverne lærer ved selv at handle og drage egne erfaringer. Nogle af opgaverne på linjen kræver at flere elever arbejder sammen. Eleven erfarer at bl.a. vejr og miljø er relevante for det daglige arbejde med hestene.

Evaluerings:

På hestelinjen arbejdes der med konkrete opgaver omkring hestene, hvorfor der er en daglig evaluering. Ved skoleårets start opstilles der, i samarbejde med eleven, mål og der arbejdes løbende med individuelle undervisningsplaner og evaluering af disse. Derudover udformes der en halvårlig evaluering af den enkelte elev.

21.0 Jordbrugslinjen

Formål

At eleven udvikler egne værkstedsfaglige såvel som almene kompetencer. Udvikling af elevens selvværd og selvtillid er centrum for undervisningens udførelse. Opgaver og arbejdsområder tager udgangspunkt i den enkelte elevs kompetencer og potentialer.

Eleven oplever brugbarheden af boglige kompetencer gennem det praktiske arbejde og motiveres herved i forhold til læsning og matematik. Eleven oplever selvmotivation gennem arbejdets værdi. Arbejdet tilrettelægges således at eleverne løser virkelige opgaver på skolen – de er nødvendige, elevens arbejde har betydning for fællesskabet.

Mål og slutresultat

Eleven opnår:

- erkendelse af egne evner og begrænsninger.
- kendskab til fagets indhold.
- udvikler og konsoliderer øget selvværd og selvtillid.
- Skaber drømme og forventninger til egen fremtid.
- forståelse for samspil og økologiske kredsløb i natur og kultur.
- forståelse og indlevelse i andres behov og adfærd.

Værkstedets almene perspektiver

Rammerne er bygget om omkring temaet udeliv. Værkstedet giver en bred introduktion til forskellige erhverv, så som pedel, landmand, anlægsgartner, vildtforvalter, skovarbejder og mange flere. Det er planen at eleverne får lyst, mod og selvtillid til, at uddanne sig skabe sig et godt liv.

Udeliv omhandler:

1. Fåreavl
2. Slagtesvin
3. kvæg
4. Pedelvirksomhed
5. Frugtavl
6. Anlægsgartneri
7. Skovarbejde
8. Jagt og fiskeri
9. Dagrenovation og Affaldssortering

Formål

At eleven lærer at udfører et håndværk og at eleven gennem formidling af kundskaber og teori, bevidstgøres om sine egne evner og lysten til fagets uddannelses muligheder. At styrke elevens selvværd og troen på egne kompetencer, i forbindelse med udviklingen af sig selv på værkstedet.

Indhold

Landbrug:

- Forståelse for dyr og planter behov for næringsstoffer samt sammensætning foderplaner over forskellige dyrearter. Introduktion til husdyrproduktion, herunder avl.

Anlægsgartneri:

- Nytilplantning i form af hække, buske og træer oprettelse og vedligehold af bede med stauder og sommerblomster. Anlæg og renovering af terrasser, stisystemer og flisegange

Jagt og fiskeri

- Vildtbiologi og naturforståelse, herunder vildtets livsytringer, landskabets betydning for yngelpleje, biodiversitet samt forståelse for vildtvenlig fodring, beplantning o.l.

Skovarbejde

- Introduktion til skovarbejde i form af træfældning, skovrydning, udvælgelse af træer samt nytplantning.

Dagrenovation og Affaldssortering:

- Kendskab til forskellige produkters genanvendelighed samt forståelse for genbrugstanken. Eleverne introduceres desuden til faremærkning for kemikalier og miljøbeskyttelse.

Pedelvirkosomhed:

- Kendskab til maskiner f.eks. plæneklipper, buskrydder, hækklipper etc. samt benyttelse og servicering af disse. Vedligehold af plæner så som gødning, planeluftning.

Frugtavl

- Beskæring, høstarbejde, udarbejdelse af en årskalender. Trækendskab, kløvning opsavning. Forståelse for planters opbygning og eksistensvilkår.

Undervisningsmaterialer

Faciliteter på værkstedet, dvs. brug af maskiner, redskaber der falder naturligt i forhold til opgaven. Artikler og relevant teori i bogform, kopi som omhandler ovennævnte indhold samt internet. Desuden vil der årligt være en del ekskursioner til forskellige relevante virksomheder o.l.

Metode.

Arbejdet vil foregå med korte oplæg om håndværket, dernæst at eleven afprøver i praksis. Der laves individuelle arbejdsforløb. Undervisningen vil som udgangspunkt altid tage afsæt i praksis. Dagekursioner til uddannelses centre, landbrug, tekniske skoler.

Evaluering

Skriftlig og mundtlig ved fagets afslutning. Løbende mundtlige eleverevalueringer fordelt på skoleåret. Egen evaluering

22.0 Kunst og design linjen

Formål.....s.2

.....s.2

Mål.....s.2

.....s.2

Almene
perspektiver.....s.2

.....s.2

Teori.....	s.3
Fokusområder 2015-16.....	s.3
Kunst i naturen - kunst og biologi.....	s.3
Kunst i universet- kunst og fysik.....	s.4
Kunsthistorie samt, design / kunstens som udtryksform i samfundet - kunst, samfundsfag og historie.....	s.5
Undervisningsform.....	s.5
Undervisningsmaterialer/redskaber.....	s.6
Evaluering.....	s.6
Aktivitetsplan.....	s.7

Formål:

Formålet med undervisningen i Kunst og Design er at eleverne ved skabende, kreativt arbejde med konkrete materialer for faget, oplever processen fra ide over planlægning og til udførelse af et produkt.

At eleven gennem arbejde med ting af både æstetisk og funktionel værdi, oplever en succes, som kan styrke dem i deres videre udvikling.

At eleven gennem udfordringerne i opgaverne oplever arbejdsglæde, fællesskab og følelsesmæssigt engagement, hvorved de styrker deres selvtillid og troen på egen formåen.

At eleverne gennem arbejdet med materialer af både klassisk og nyere karakter for billedkunstoffaget, bliver fortrolig med materialerne og kan vurdere deres anvendelse.

Mål:

- At eleven oplever roen og glæden ved fordybelse i en skabende proces.
- At eleven behersker de mest grundlæggende teknikker inden for faget.
- At eleven bliver kvalitetsbevidst i forhold til materialer og deres anvendelse.
- At eleven bliver kvalitetsbevidst i forhold til udførelsen af egne produkter.
- At eleven lærer at udføre et produkt inden for de gennemgåede teknikker og teorier.
- At eleven gennem arbejdet bliver bevidst om egen smag og stil.
- At eleven ud fra forhåndenværende eller givne materialer, bliver i stand til at udføre et produkt.
- At eleven lærer at arbejde individuelt og i samarbejde med andre.

Almene perspektiver

Det overordnede i alle emner inden for faget er, at eleverne får indblik i en skabende proces og derigennem opnår ro og fordybelse.

At eleverne gennem arbejdsprocessen oplever hvornår det er hensigtsmæssigt at samarbejde og hvornår der med fordel kan arbejdes individuelt.

At eleverne får kendskab til de forskellige materialer og programmer i et sådant omfang at de kan anvende dem i forskellige sammenhænge.

At eleverne ved arbejdet med de overordnede emner bliver bekendt med kunstnere, kendetegn og materialer indenfor de forskellige kunstretninger.

Teori

I forbindelse med aktivitetsplanen vil der også blive arbejdet med en teoretisk del. Herunder: farvelære, kunstnerkendskab, kendskab til kunstretninger-ismer, kunsthistorie, teknikker m.v.

Fokusområder i 2014-15

Kunst og designs fokusområder i 2015-16 er at få etableret vores sølvværksted, og få designet et Aabæk smykke til henholdsvis drenge og piger. Vi vil ligeledes arbejde på at få et samarbejde med vores søsterskoler i forhold til et fælles kunstprojekt med en dertilhørende fælles udstilling. Gennem et fælles tema arbejder vi frit med at fortolke dette tema, hvor eleverne får mulighed for udtrykke sig frit og legende gennem kunsten. Vi arbejder med den hele skabende proces fra den første brainstorm, til skitse og til det endelige produkt.

Dette projekt har til formål at styrke samarbejde, kollegial sparring, samt skabe nye relationer for eleverne.

Endvidere vil vi lave et samarbejde med Højer Designefterskole for at højne og styrke designdelen på linjen.

Vi skal arbejde med at få implementeret de grovere håndværk i faget som sølvværksted og keramik. Der vil blive indrettet en sølvsmykke arbejdsplads efter de gældende regler.

Vi vil løbende gennem året deltage i forskellige udstillinger, som skolekonkurrencen på Brandts kunstmuseum, Aros og Trapholt. Vi vil ligeledes benytte os af at besøge de lokale mindre kunstmuseer.

Som et nyt tiltag på kunst og designlinjen vil vi i løbet af året implementerer fagene biologi, fysik, historie og samfundsfag i den daglige undervisning.

Kunsten i naturen - kunst og biologi

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- kende og beskrive udvalgte organismer, deres systematiske tilhørsforhold, livsytringer og tilpasninger til forskellige livsbetingelser
- redegøre for grundlæggende forhold i arvelighed, evolution og artsdannelse.
- forholde sig til aktuelle miljøproblemer og deres betydning for menneskets sundhed og den omgivende natur
- vurdere forskellige interesser knyttet til syn på og anvendelse af dyr

I praksis vil vi udvælge nogle forskellige dyrearter og undersøge deres levesteder, føde samt selve opbygningen af dyret fra skellet til hud. Vi arbejder med både teori samt med konkret praksis, hvor vi med forskellige materialer vil bygge disse dyr. Vi arbejder med den hele skabende proces fra den første brainstorm, til skitse, mini modeller indtil den færdige udarbejdelse af dyrene i deres naturlige størrelse. Disse dyr vil indgå i en udstilling på skolens område.

Kunst i universet- kunst og fysik

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- give eksempler på forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling
- kende til forskning, der har udvidet vores erkendelse.
- anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, dataopsamling, bearbejdning og formidling
- formidle resultatet af arbejdet med fysiske, kemiske og tekniske problemstillinger

Vi vil have fokus på at arbejde med forskellige områder af fysikken. Et fokusområde vil være at arbejde med astronomi og rummets opbygning. Vil arbejde teoretisk samt praktisk, hvor vil udarbejde en model af rummet og planeternes placering.

Kunsthistorie samt, design / kunstens som udtryksform i samfundet - kunst, samfundsfag og historie

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- gøre rede for almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
- karakterisere sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i
- analysere eksempler på brug af historie fra alle perioder
- forholde sig til eksempler på kulturmøder og kultursammenstød i dansk, europæisk og global sammenhæng.

Vi vil have fokus på at arbejde teoretisk med kunsthistorie. Vi vil gennemgå de klassiske historiske perioder og koble design og kunsten på. Vi vil tage udgangspunkt i 3 udvalgte perioder, hvor vi vil udvælge og arbejde med udvalgte centrale kunstnere, som på hver deres måde repræsenterer den pågældende periode. Vi vil reproducere-arbejde med parafrase som udtryk, med inspiration fra de udvalgte kunstnere. Et fokusområde vil også være hvordan man i et samfund, både vores og andre samfund, kan bruge kunsten som en udtryksmåde og et talerør i forhold til politiske holdninger og samfundssyn.

Undervisningsform

En del af undervisningen vil foregå efter mesterlæreprincippet. Det gælder i de tilfælde, hvor eleverne skal lære en teknik for at kunne udføre bestemte opgaver. Nogle arbejdsopgaver er velegnede til samarbejde og skal løses i fællesskab. F.eks. produktion af større værker og udsmykning af skolen.

Der tages hensyn til elevernes forskellige evner og håndelag. Styrken i et samarbejde er oplevelsen af fællesskabet og tilfredsstillelsen i at nyde et fælles produkt sammen med andre og vise det for andre.

Den individuelle undervisningsform bruges, når eleverne laver værker efter egne tanker og design eller ved opgaver stillet af læreren der kræver individuelt arbejde. Eleverne har meget forskellige forudsætninger, og alle har krav på muligheden for at udvikle sig individuelt.

Undervisningsmaterialer/redskaber

Til planlagte opgaver, skrevet ind i årsplanen, vil materialer indkøbes på forhånd og stå klar til brug. Dette værende sig klassiske billedkunstmaterialer som f.eks.: akrylmaling, ecoline, pensler, neocolor, tuscher, lim, tape, sakse, pap, karduspapir, tegnepapir, ler, sølv, mosaik, gips, perler, værktøj, glas osv.

Til større opgaver vil indkøb af nyt og tilstrækkeligt materiale være nødvendigt, og eleverne inddrages i overvejelserne om passende kvaliteter, farver og mængder.

Til mindre opgaver eller impulsive ideer, vil der i første omgang anvendes materialer fra værkstedets lager af materialer. I videst muligt omfang anvendes skolens ressourcer af naturmaterialer.

Der vil desuden blive arbejdet med den tekniske del af billedkunstoffaget. Til dette anvendes linjens computere og kameraer. Her anvendes skriveprogrammerne Word

og PowerPoint, computerprogrammet PhotoStory samt billedbehandlingsprogrammet Paint Shop Pro x5.

Evaluering

Der evalueres løbende på holdet efter forskellige forløb.

De emner, der resulterer i konkrete produkter, udstilles afslutningsvis for hele skolen.

23.0 Dansk

Fagets kerne:

Danskundervisningens grundlæggende færdigheder er at se, lytte, tale, læse og skrive.

Formål:

Formålet med undervisningen i dansk er at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglæde og øge deres indlevelse og indsigt i litteratur og anden fiktion.

Mål:

- Udvikle jeg-opfattelse og identitet
- At forbedre, udvikle og udvide elevens allerede erhvervede sprogkundskaber fra tidligere skolegang. At se disse kompetencer som nødvendige redskaber til beskrivelse og forståelse af omverdenen og kritisk forholden til denne
- Udvikle evne til at iagttage, forstå, beskrive, sammenligne mm.
- At fremme elevens læse- og skrivekompetencer
- Indlevelse og indsigt i litteratur
- At formidle brede, almene perspektiver på den menneskelige tilværelse

Fagets almene perspektiv:

Danskundervisningen skal fremme elevens lyst til at bruge og udvikle sproget personligt og alsidigt med andre. Faget skal stimulere nysgerrigheden og fremme oplevelsen af sproget som kilde til personlig udvikling og kulturel identitet

At eleverne får mulighed for at leve deres liv som tænkende og handlende mennesker med blik for baggrund, udvikling og forandring.

Indhold:

Der arbejdes med:

- Personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse
- Lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre
- Bevidsthed om sproget
- Analytisk indstilling til egen og andres udtryksformer
- Litteratur og anden fiktion

Undervisningsmaterialer

Bøger, tidsskrifter, aviser, ordbøger, AV materialer, Internet, oplæsning, fortælling og sang

Metode:

Klasseundervisning m. oplæg, oplæsning, fortælling, gruppearbejde, individuelle opgaver med udgangspunkt i differentiering.

Evaluerings:

Skriftlig og mundtlig ved undervisningens afslutning

24.0 Matematik

Formål

At eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold..

At eleverne bliver fortrolige med argumentation og analyse i forhold til matematik

Eleverne skal opbygge matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Eleven skal erfarer at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag.

Mål

Forstå, arbejde med og analysere problemstillinger af matematisk art i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

I forhold til elevgruppen

Undervisningen bygger på de mange og forskelligt artede forudsætninger, som eleven har.

Mange elever har et kendskab til tal og benytter tal i forbindelse med dagligdags begivenheder. De har en eller anden grad af erfaring med at beskrive ting og oplevelser ved at tegne og med at opfatte og forstå informationer, som kan indeholde udtryk, der hører til faget.

Eleverne skal have mulighed for at bygge videre på deres forskellige erfaringer ved at deltage i spil, lege og undersøgelser på skolen og i dens omgivelser.

Den matematikforståelse eleverne benytter sig af skal stimuleres – derved får eleven mulighed for at udvikle den matematiske begrebsdannelse.

I arbejdet skal eleven have mulighed for at benytte forskellige udtryksformer og inddrage kroppen, sanserne og sproget.

Indhold

De centrale områder er:

- arbejde med tal og algebra
- arbejde med geometri
- Matematik i anvendelse
- Kommunikation og problemløsning

Tal og algebra:

De fire regnearter, brug af lommeregner, procentbegreb

Arbejde med geometri:

Videreudvikle kunnen som elever har for at bygge rummelige figure, tegne og farve mønstre, lægge puslespil, sortere efter form, størrelse og farve. Der arbejdes med geometriske former. Trekant, cirkel, kvadrat, rektangel m.v.

Eleven arbejder med iagttagelse af fysiske objekter fra dagligdagen, bygning af rummelige modeller. Heri indgår tegning, måling, beregning.

Matematik i anvendelse:

Et specielt vigtigt område her er arbejdet med penge. Kendskab til – og brug af mønter, sedler, indbyrdes værdi, sammentælling, veksling mv.

Arbejde med indkøbssituationer: priser, varer, betaling, afdrag og byttepenge

Problemløsning

Problemløsning er et vigtigt fagligt element i undervisningen af alle område af faget, især i tilknytning til arbejde med eksperimenter og gennemførelse af undersøgelser

Hvordan går det hvis..... ?

Mon det er sådan fordi?

Elementære matematiske grund- og hjælpebegreber.

Mængder:

Samling- få/mange, ligemange, halvdelen

Relationer:

Større end/mindre end, tungere/lettere, kortere/længere, størst/mindst, lettest/tungest

Form:

Rund, lige, kantet, aflang, firkant.

Rummelige relationer:

Foran/bagved, over/under, forrest/bagerst, øverst/nederst.

Orden, retning:

Op/ned, højre/venstre, frem/tilbage.

Størrelse, mål, vægt
Stor/lille, høj/lav, tyk/tynd
Længdemål: skridt, kilometer, meter, centimeter
Rummål: antal skefulde, kopfulde, liter, deciliter
Vægtmål: tung/let, kilogram, gram

Temperatur:
Varm/kold, termometer, måling

Tid:
Før/efter, tidligt/sent, om lidt, samtidigt, senere, i dag, i går, i morgen, dag, nat måneder, uger, timer, minutter, klokken, tidsfornemmelse, beregning af tid.

Metode:
Klasseundervisning m. oplæg, oplæsning, fortælling, gruppearbejde, individuelle opgaver med udgangspunkt i differentiering.

Evaluerings:
Skriftlig og mundtlig ved undervisningens afslutning

25. FSA 9 Dansk

Indledning

Dansk

Formål

Mål

Det talte sprog

Det skrevne sprog – læse

Det skrevne sprog – skrive

Sprog, litteratur og kommunikation

Dansk

Formål

Formålet med undervisningen i faget dansk er at fremme elevernes oplevelse og forståelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Undervisningen skal styrke elevernes beherskelse af sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Undervisningen skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i

sprog, litteratur og andre udtryksformer. Undervisningen skal give eleverne adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Mål

Det talte sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- tale forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til situationen
- anvende et nuanceret og sikkert ord- og begrebsforråd
- udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form
- forstå og beherske sprogets samspil med andre udtryksmidler
- læse klart og flydende op og udtrykke en personlig forståelse af det læste

3

- lytte aktivt i samtale og være åbne og analytiske, når de vurderer deres egen og andres mundtlige fremstilling
- beherske samspillet mellem stemme og kropssprog afpasset efter genre og situation
- lytte til norsk og svensk med forståelse.

Det skrevne sprog – læse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- læse sikkert og hurtigt med forståelse og indlevelse
- beherske forskellige læseteknikker
- afpasse læsemåde efter formål, genre og medie
- fastholde det væsentlige af det læste i mundtlig og skriftlig form
- forholde sig analytisk og reflekteret til tekster og andre udtryk fra forskelligartede medier
- bruge læsning af digitale og trykte tekster samt grafiske udtryk som redskab til omverdensforståelse
- vurdere eget udbytte af det læste
- forstå og bruge forskellige kilder målrettet og kritisk
- læse norske og svenske tekster med forståelse.

Det skrevne sprog – skrive

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- styre skriveprocessen fra ide til færdig tekst
- udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form
- skrive forståeligt, klart og varieret i en form, der passer til genre og situation

- beherske et sikkert sprog med korrekt stavning og kunne læse korrektur på egne og andres tekster
- præsentere en tekst i samspil med andre grafiske udtryksmidler
- beherske en læselig, personlig og sammenbundet håndskrift

4

- anvende computeren som redskab og bruge informationsteknologi hensigtsmæssigt som kommunikationsmiddel og i forskellige skriveforløb
- bruge skriftsproget som støtte for tænkning og som et praktisk redskab i hverdagen.

Sprog, litteratur og kommunikation

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- erhverve viden om sprog og sprogbrug, om sprogets forskellige funktioner, variation, opbygning og grammatik
- udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden
- gøre rede for samspillet mellem sprog, indhold, genre og situation
- karakterisere og anvende forskellige genrer, stilarter og de vigtigste regler for sprogrigtighed
- demonstrere et analytisk beredskab over for ældre og nyere dansk og udenlandsk litteratur og andre udtryksformer
- gøre rede for og anvende forskellige genrer, fremstillingsformer, fortælle teknikker og virkemidler
- gøre rede for og vurdere etiske, æstetiske og historiske aspekter i litterære tekster og andre udtryksformer
- forholde sig til litterær og kulturel tradition og udvikling, som den kommer til udtryk gennem litteraturhistorisk læsning og i Dansk litteraturs kanon, jf. bilag 1
- forholde sig analytisk, vurderende og produktivt til sagprosa og andre udtryksformer
- udtrykke sig i billeder, lyd og tekst i komplekse produktioner
- anvende informationsteknologi og elektroniske mediers muligheder bevidst og hensigtsmæssigt
- anvende informationsteknologi til søgning og kommunikation
- indgå i et mangesproget samfund og tilegne sig andre sprog.

26. FSA Matematik

Matematik Formål

Mål

Matematiske kompetencer

Matematiske emner
Matematik i anvendelse
Matematiske arbejdsmåder
Undervisningens tilrettelæggelse
Matematik

Formål

Formålet med undervisningen er, at eleverne udvikler matematiske kompetencer og opnår viden og kunnen således, at de bliver i stand til at begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer vedrørende dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne selvstændigt og gennem dialog og samarbejde med andre kan erfare, at arbejdet med matematik fordrer og fremmer kreativ virksomhed, og at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng, og at eleverne kan forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse med henblik på at tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab.

Mål

Matematiske kompetencer

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- stille spørgsmål, som er karakteristiske for matematik og have blik for hvilke typer af svar, som kan forventes (tankegangskompetence)
- erkende, formulere, afgrænse og løse matematiske problemer og vurdere løsningerne (problembehandlingskompetence)
- udføre matematisk modellering og afkode, tolke, analysere og vurdere matematiske modeller (modelleringskompetence)
- udtænke og gennemføre egne ræsonnementer til begrundelse af matematiske påstande og følge og vurdere andres matematiske ræsonnementer (ræsonnementskompetence)
- danne, forstå og anvende forskellige repræsentationer af matematiske objekter, begreber, situationer eller problemer (repræsentationskompetence)
- forstå og afkode symbolsprog og formler og oversætte mellem dagligsprog og matematisk symbolsprog (symbolbehandlingskompetence)
- udtrykke sig om matematiske spørgsmål og aktiviteter på forskellige måder, indgå i dialog og fortolke andres matematiske kommunikation (kommunikationskompetence)

- kende, vælge og anvende hjælpemidler i arbejdet med matematik, herunder it, og have indblik i deres muligheder og begrænsninger (hjælpemiddelkompetence).

Matematiske emner

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til i arbejdet med tal og algebra at

- anvende tal i praktiske og teoretiske sammenhænge
- deltage i udvikling af hensigtsmæssige beregningsmetoder på baggrund af egen forståelse samt vælge og benytte regneregler og formler
- bestemme størrelser ved måling og beregning og sammenligne dem både absolut og relativt
- forstå og benytte matematiske udtryk, hvori der indgår variable
- beskrive sammenhænge ved hjælp af funktionsbegrebet
- arbejde med sammenhænge mellem algebra og geometri

i arbejdet med geometri at

- benytte geometriske begreber og metoder til beskrivelse af objekter og fænomener fra dagligdagen
- undersøge, beskrive og foretage beregninger i forbindelse med plane og rumlige figurer
- arbejde med forskellige typer af tegninger
- arbejde med definitioner, sætninger, geometriske argumenter og enkle beviser
- anvende geometrien i sammenhæng med andre matematiske emner

i arbejdet med statistik og sandsynlighed at

- anvende statistiske begreber til beskrivelse, analyse og tolkning af kvantitative data
- læse, forstå og vurdere statistik og sandsynlighed i forskellige medier
- forbinde sandsynligheder med tal vha. statistik, enkle kombinatoriske overvejelser og simple modeller.

Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at 7

- matematisere problemstillinger fra dagligdag, samfundsliv og natur og tolke matematiske modellers beskrivelse af virkeligheden
- anvende faglige redskaber, begreber og kompetencer til løsningen af matematiske problemstillinger i forbindelse med dagligliv, samfundsliv og natur
- bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed

- erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved beskrivelse af virkeligheden.

Matematiske arbejds måder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- deltage i udvikling af strategier og metoder i forbindelse med de matematiske emner
- undersøge, systematisere, ræsonnere og generalisere i arbejdet med matematiske problemstillinger læse faglige tekster og kommunikere om fagets emner
- arbejde individuelt og sammen med andre om behandlingen af matematiske opgaver og problemstillinger
- arbejde med problemløsning i en proces, der bygger på dialog og på elevernes forskellige forudsætninger og potentialer.

Undervisningens tilrettelæggelse

Undervisningen i dansk og matematik søges tilrettelagt, så det i videst mulige omfang tager afsæt i den enkelte elevs niveau og kompetencer, dog er målet, at undervisningen bliver et fælles forløb, med temaer og emner som ligger til grund for den afsluttende prøve.

Undervisningen bygger på at eleverne bliver mødt i dagligdagen i et ligeværdigt rum, hvor samarbejdet i undervisningen befordrer lysten til at undersøge, undres og reflektere.

Organiseringen af undervisningen tager udgangspunkt i, at der er læreprocesser i alle samarbejdsformer, derfor veksles der mellem teori for klassen, diskussioner, fremlæggelser, skriftlige afleveringsopgaver, pararbejde, alene-arbejde og lærerstruktureret gruppearbejde (Cooperative Learning) samt praktisk undervisning udendørs, for at understøtte den teoretiske læring.

Rammerne omkring undervisningen skal være så strukturerede og klare som muligt, for at eleverne oplever og falder til ro i en genkendelig hverdag.

27.0 Fredagsundervisning

11 moduler af 3-4 ugers forløb

Deadline for forløb 1. uge inden start- bliver løbende sat ind på hjemmeside

Undervisningen om fredagen er med udgangspunkt i livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Et meget vigtigt element i de forskellige forløb er medborgerskabstanken. Endvidere vil der blive undervist i seksualoplysning og trafikoplysning.

28.0 Juletemauge

Formål:

Formålet med juletemaugen er at eleverne tilegner sig færdigheder og opnår forståelse, som gør dem i stand til at tage ansvar og vise omsorg for de historiske og kulturelle områder, samt den religiøse dimension der hører julen til.

Gennem arbejdet med temaet jul, får eleverne mulighed for at reflektere over fortid, nutid såvel som fremtid, herved opnår eleverne en forståelse for, samt mulighed for at forholde sig kritisk og reflekterende til deres egen identitet, kultur og traditioner.

Gennem de praktiske, eksperimenterende opgaver får eleverne mulighed for æstetiske og sansmæssige oplevelser, hvilket fører til udviklingen af livsglæde og selvværd.

Mål:

- At eleverne tilegner sig ny viden og nye praktiske færdigheder.
- At eleverne bliver bevidste om den kultur og de traditioner, som de er opvokset med.
- At eleverne erhverver sig kompetencer således at de bliver i stand til at viderebringe og skabe juletraditioner i deres eget liv.
- At eleverne får en bevidsthed om det kristne samfund, og de traditioner de er en del af, og forholder sig kritiske til dette.

29.0 Ugeskema

30.0 Årsskema